

Laiškas iš Vidurio Europos

Atsidūrėme milžiniško masto humanitarinės katastrofos akivaizdoje. Šimtai tūkstančių pabėgėlių iš Artimųjų Rytų ir Afrikos ieško išsigelbėjimo, saugumo, normalaus gyvenimo sąlygų mūsų bendrojoje Europoje.

Negalime atsisakyti. Deja, mūsų regione girdime per daug tokių balsų. Po 1989 metų integruotoje Europoje įtariai žiūrėta į galimybes integruoti naują Vidurio Europą, nuo Baltijos šalių iki Rumunijos ir Bulgarijos: dėl mūsų istorijos, politinių tradicijų ir ekonomikos būklės. Bet ne mūsų Europos dalis buvo pagrindinis grėsmių Europos Sąjungai šaltinis pastarųjų sunkių dešimties metų laikotarpiu.

Šiandien vėl jaučiamas pasidalijimas suvienytos Europos viduje. Šį kartą jis yra moralinio pobūdžio. Susijęs su gebėjimu užjausti ir suteikti pagalbą nevilties apimtiems pabėgėliams. Žinoma, ne mes atsakingi už destabilizaciją ir suirutę šalyse, iš kurių šiandien plūsta pabėgėliai. Ne mes pavertėme jas valstybėmis, kuriose viešpatauja nesibaigianti baimė ir gresia mirtis, o žmogaus gyvenimas yra „vienišas, skurdus, gyvuliškas ir trumpas“. Mūsų šalys, kitaip, nei valstybės su kolonijine ir imperine praeitimi, po karo plačiai atvėrusios sienas imigracijai, neturi kasdienio bendravimo su žmonėmis, kilusiais iš tolimų šalių ir kultūrų, patirties.

Tačiau parodyti užuojautą ir valią, pagelbėti yra mūsų žmogiška pareiga. Tai taip pat mūsų kaip europiečių pareiga. Bendroji Europa sukurta ant solidarumo pamato. Šiandien negalime išsižadėti bendros atsakomybės už Europos Sąjungą, nusukti akis nuo žmonių nelaimės ir situacijos šalyse, kurias labiausiai palietė kylanti imigracijos banga.

Atsisakydami pagelbėti mes paneigiame europinio solidarumo idėją. Kartu griauame kitų tautų solidarumą su mūsų šalimis. Tai reiškia pamatų, ant kurių daugiau kaip ketvirtį amžiaus statome mūsų saugumą, raidos galimybes, viltis išsivaduoti iš karų, svetimo viešpataavimo ir vargo, ardymą.

Mūsų žmogiškumo, mūsų principų ir vertybių labai raginame mūsų šalių valdančiuosius ir piliečius pademonstruoti solidarumą su pabėgėliais praktikoje. Taip, kad ir tarp mūsų jie rastų ramų užutekį, likdami visiškai laisvi rinktis savo ateitį.

1. Bronisław Komorowski, Lenkijos prezidentas 2010-2015 m.

2. **Aleksander Kwaśniewski**, Lenkijos prezidentas 1995-2005 m.
3. **Jerzy Baczyński**, savaitraščio „Polityka“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija
4. **Mirosław Bałka**, skulptorius, Lenkija
5. **Gordon Bajnai**, buvęs premjeras, Vengrija
6. **Zuzana Bargerova**, Human Rights League teisininkė, Slovakija
7. **Zygmunt Bauman**, sociologijos profesorius, Leeds universitetas, Lenkija-Didžioji Britanija
8. **Uldis Bērziņš**, poetas ir vertėjas, Latvija
9. **Igor Blažević**, kino festivalio One World kūrėjas, Čekija
10. **Henryka Bochniarz**, Leviatano konfederacijos prezidentė, Lenkija
11. **Michał Boni**, europarlamentaras, buvęs administracijos ir skaitmenizacijos ministras, Lenkija
12. **Marek Borowski**, senatorius, buvęs finansų ministras ir Seimo maršalka, Lenkija
13. **Bogdan Borusewicz**, Seimo maršalka, Lenkija
14. **Martin Bútorá**, sociologas, prezidento patarėjas, Slovakija
15. **Bogusław Chrobot**, dienraščio „Rzeczpospolita“ vyriausiasis redaktorius
16. **Włodzimierz Cimoszewicz**, buvęs premjeras, Lenkija
17. **Liudas Dapkus**, žurnalistas, dienraščio „Lietuvos rytas“ vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, Lietuva
18. **Aleš Debeljak**, poetas ir eseistas, Slovėnija
19. **Pavol Demeš**, buvęs užsienio reikalų ministras, Slovakija
20. **Tibor Dessewffy**, DEMOS pirmininkas, Vengrija
21. **Ivaylo Ditchев**, sociologas, rašytojas, Bulgarija
22. **Liudas Dapkus**, žurnalistas, dienraščio „Lietuvos rytas“ vyr. redaktoriaus pavaduotojas, Lietuva
23. **Magda Faltová**, Integracijos ir migracijos draugijos pirmininkė, Čekija
24. **Zsuzsa Ferge**, sociologas, Vengrijos mokslų akademija, Vengrija
25. **Władysław Frasyniuk**, LLR opozicijos veikėjas, buvęs seimo narys, Lenkija
26. **Rajko Grlic**, režisierius, Kroatija
27. **István Gyarmati**, diplomatas, Vengrija
28. **Tomáš Halík**, teologas ir rašytojas, Čekija

29. **Agnes Heller**, filosofė, Vengrija
30. **Štefan Hríb**, savaitraščio "Týždeň" vyriausiasis redaktorius, Slovakija
31. **Agnieszka Holland**, režisierė, Lenkija
32. **Michal Hvorecky**, rašytojas, Slovakija
33. **Josef Jařab**, buvęs senatorius, buvęs Olomouco universiteto rektorius, Čekija
34. **Leszek Jażdżewski**, ketvirtinio leidinio „Liberté!“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija
35. **Ivars Ījabs**, politologas, Latvija
36. **Jerzy Jedlicki**, idėjų istorikas, LLR opozicijos veikėjas, Lenkija
37. **Jana Juráňová**, rašytoja, Slovakija
38. **Aleksander Kaczorowski**, žurnalistas ir eseistas, Lenkija
39. **Éva Karádi**, ketvirtinio leidinio „Magyar Lettre Internationale“ vyriausioji redaktorė, Vengrija
40. **Dávid Korányi**, buvęs valstybės pasekretorius, Dinu Patriciu Eurasia Center direktoriaus pavaduotojas, Vengrija-JAV
41. **János Kornai**, Harvard University ir Korvino universiteto Budapešte profesorius emeritas, Vengrija
42. **András Kováts**, Vengrijos migrantų draugijos pirmininkas, Vengrija
43. **Dominika Kozłowska**, mėnraščio „Znak“ vyriausioji redaktorė, Lenkija
44. **Ivan Krastev**, Liberalių strategijų centro pirmininkas, Bulgarija
45. **Marcin Król**, idėjų istorijos profesorius, Varšuvos universitetas, Lenkija
46. **Andrius Kubilius**, buvęs premjeras, Lietuva
47. **Jarosław Kuisz**, internetinio savaitraščio "Kultura Liberalna" vyriausiasis redaktorius, Lenkija
48. **Ewa Kulik-Bielińska**, Stepono Batoro fondo direktorė, Lenkija
49. **Tomasz Lis**, „Newsweek Polska“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija
50. **Ondřej Liška**, buvęs švietimo ministras, Žaliųjų partijos pirmininkas, Čekija
51. **Ewa Łętowska**, buvusi pilietinių teisių tarėja, Lenkija
52. **Vita Matiss**, politologė, eseistė, Latvija
53. **Adam Michnik**, „Gazeta Wyborcza“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija
54. **Jiří Menzel**, režisierius, Čekija
55. **Piotr Mucharski**, leidinio „Tygodnik Powszechny“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija

56. **Jan Němec**, rašytojas, pirmininkas Čekų rašytojų asociacijos, Čekijoje
57. **Alvydas Nikžentaitis**, Lietuvos nacionalinio istorikų komiteto pirmininkas, Lietuva
58. **Zbigniew Nosowski**, mėnraščio „Więź“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija
59. **Janina Ochojska**, Lenkų humanitarinės akcijos pirmininkė
60. **Andrzej Olechowski**, buvęs finansų ir užsienio reikalų ministras, Lenkija
61. **Marta Pardavi**, Vengrijos Helsinkio komiteto bendrapirmininkė, Vengrija
62. **Solomon Passy**, buvęs užsienio reikalų ministras, Bulgarija
63. **Jurica Pavičić**, vertėja, Kroatija
64. **Jiří Pehe**, politologas ir rašytojas, Čekija
65. **Dimitrina Petrova**, direktorius, Equal Rights Trust, Bulgarija
66. **Petr Pithart**, buvęs premjeras, Čekija
67. **Adam Pomorski**, PEN Club pirmininkas, Lenkija
68. **Wojciech Przybylski**, Res Publica ir „Eurozine“ vyriausiasis redaktorius, Lenkija-Austrijoje
69. **Zoran Pusić**, prezidentas Civic žmogaus teisių komiteto, Kroatija
70. **László Rajk jr.**, architektas, projektuotojas, politikos aktyvistas, Vengrija
71. **Rein Raud**, rašytojas, kultūros teoretikas, Estija
72. **Pauls Raudseps**, publicistas, "Diena", Latvija
73. **Adam Daniel Rotfeld**, buvęs užsienio reikalų ministras, Lenkija
74. **Andrzej Seweryn**, aktorius ir teatro režisierius, Lenkija
75. **Sławomir Sierakowski**, Pažengusiųjų studijų direktorius, Lenkija
76. **Martin Milan Šimečka**, rašytojas, publicistas, Slovakija-Čekija
77. **Marta Šimečková**, žurnalistė, vertėja, Slovakija
78. **Karel Schwarzenberg**, buvęs užsienio reikalų ministras, Čekija
79. **Aleksander Smolar**, Stepono Batoro fondo pirmininkas, Lenkija
80. **Ladislav Snopko**, dramaturgas, buvęs kultūros ministras, Slovakija
81. **Andrzej Stasiuk**, rašytojas, Lenkija
82. **Jerzy Szacki**, sociologijos profesorius, Varšuvos universitetas, Lenkija
83. **Małgorzata Szcześniak**, scenografė, Lenkija
84. **Monika Sznajderman**, leidyklos „Czarne“ leidėja, Lenkija
85. **Soňa Szomolányi**, politologė ir sociologė, Slovakija

86. **Petruška Šustrová**, buvusi opozicijos dalyvė, Čekija
87. **Erik Tabery**, savaitraščio „Respekt“ vyriausiasis redaktorius, Čekija
88. **Stefan Tafrov**, diplomatas, žmogaus teisių aktyvistas, Bulgarija
89. **Béla Tarr**, režisierius, Vengrija
90. **Vesna Teršelič**, direktorius Documenta - centro Darbas su praeitimi, Slovėnija
91. **Róza von Thun und Hohenstein**, europarlamentarė, Lenkija
92. **Dubravka Ugrešić**, poetas ir eseistas, Kroatija
93. **Magdaléna Vášáryová**, Tautos tarybos narė, Slovakija
94. **Rimvydas Valatka**, žurnalistas, buvęs seimo narys, Lietuva
95. **Tomas Venclova**, poetas ir publicistas, Lietuva
96. **Krzysztof Warlikowski**, teatro režisierius, Lenkija
97. **Jakub Wygnański**, Laivų statyklos tyrimų ir inovacijų dirbtuvių valdybos pirmininkas, Lenkija
98. **Adam Zagajewski**, poetas ir eseistas, Čikagos universitetas, Lenkija-JAV
99. **Péter Zilahy**, rašytojas, Vengrija
100. **Andrzej Zoll**, buvęs Konstitucinio tribunolo pirmininkas, Lenkija